

**UCHWAŁA NR XXV/194/12
RADY MIEJSKIEJ W GRODKOWIE**

z dnia 19 grudnia 2012 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodków na 2013 rok

Na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.) Rada Miejska w Grodkowie uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodków na 2013 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Grodkowa.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Grodkowie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Dariusz Gajewski

Załącznik do Uchwały Nr XXV/194/12
Rady Miejskiej w Grodkowie
z dnia 19 grudnia 2012 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok.

Wstęp

Jesteśmy obecnie świadkami niepokojącego problemu jakim jest narkomania. Być może mamy do czynienia z rodzajem mody, czy też stylu życia, opartym na stosowaniu niebezpiecznych używek, który niepokojąco rozprzestrzenił się w środowisku coraz młodszych ludzi. Moment bowiem pierwszego kontaktu z narkotykiem obniża się. To już nie tylko problem typowy dla szkół ponadgimnazjalnych, ale także dla samego gimnazjum, a niejednokrotnie dla podstawówek.

Powszechność narkotyków wcześniej była problemem głównie dużych miast, dzisiaj są obecne w miasteczkach, a nawet na wsiach, gdzie docierają dilerzy narkotykowi. Trudno zatem prowadzić skuteczną walkę z narkotykami, wiedząc, że dealerzy są niemal na każdym kroku. Nie oznacza to jednak, że powinniśmy z niej zrezygnować i całkowicie się poddać. Każdy ma niestety wrażenie, a nawet przekonanie, że ten problem jest odległy, że go z pewnością nie dotyczy, że narkotyki można spotkać jedynie w rozbitych, alkoholowych i biednych rodzinach, a narkomani to tylko ci, którzy leżą na dworcach z brudną strzykawką w ręce, którzy zebrzą i kradną. Tymczasem to przede wszystkim obłudny stereotyp i tłumienie niepokojących myśli. Narkotyki mogą pojawić się w każdej, nawet najbardziej wzorowej, wierzącej, pełnej miłości rodzinie, a narkomanami mogą być ludzie na wysokich stanowiskach, dobrze wykształceni, modnie ubrani, zamożni. Nie ma jednej reguły opisującej to zjawisko. Bezsprzecznie powinniśmy podjąć wszelkie możliwe środki, by nie dopuścić najmłodszych do kontaktu ze śmiertelną używką. Uzależnionym warto natomiast podać pomocną broń, zaoferować leczenie i odpowiednią terapię we właściwym ośrodku.

Należy jednak mieć jeszcze nadzieję, że uświadamianie dzieci i młodzieży w kwestii zagrożeń, jakie niesie branie narkotyków, przyniesie pozytywne skutki.

Bardzo istotnym w zapobieganiu narkomanii jest skuteczna profilaktyka, która dotyczy zapobiegania zidentyfikowanym i spodziewanym zagrożeniom, poprzez przedsięwzięcie działań mających na celu niedopuszczenie do negatywnie ocenianych przekształceń istniejącego stanu rzeczy.

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.). Ustawa ta określa zadania dla organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, w tym również dla samorządu gminy jako zadanie własne. W wykonaniu zadań mogą uczestniczyć także organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje, kościoły i inne związki wyznaniowe, medyczne, samorządy zawodowe, rodziny osób uzależnionych oraz grupy samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin.

Zadania w wyżej wymienionym zakresie samorząd gminy realizuje na podstawie opracowanego Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii uchwalonego przez radę gminy, który stanowi merytoryczne i organizacyjne ramy dla realizacji zadań, ze szczególnym uwzględnieniem wskazanych priorytetów i wynikających celów.

I Diagnoza w obszarze uzależnienia od narkotyków.

Zjawisko używania różnych środków psychoaktywnych wśród młodych ludzi jest przedmiotem badań i analiz specjalistów na całym świecie. Wszelkie doniesienia publikowane w tym zakresie w ostatnich latach dokumentują przede wszystkim, stały wzrost wskaźników rozpowszechniania, pojawienie się nowych substancji i sposobów ich używania, coraz bardziej wyszukane sposoby docierania do klientów. Dynamika zjawiska wymaga nie tylko stałego jego monitorowania, ale także podejmowania badań, które identyfikowałyby właściwości i czynniki sprzyjające sięganiu po narkotyki bądź chroniące przed tymi doświadczeniami.

W Polsce źródłem danych na ten temat są:

- statystyki instytucji reagujących na problem (lecznictwo, policja itp.);
- badania ankietowe na próbach reprezentatywnych mieszkańców lub wyróżnionych grup,
- badania metodami jakościowymi wśród wyróżnionych kategorii, np. młodzieży szkolnej lub osób używających narkotyków w sposób rodzący poważne problemy.

W 2009 roku zostały przeprowadzone badania ankietowe (metodą ankiety audytoryjnej) wśród uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych z terenu gminy Grodków. Badaniu zostało poddanych 800 uczniów grodkowskich szkół z VI klas szkół podstawowych, II klas szkół gimnazjalnych oraz klas II szkół ponadgimnazjalnych. 50% w badanej próbie stanowiły dziewczęta, natomiast pozostałe 50% - chłopcy.

Badanie miało na celu poznanie skali m.in. używania środków odurzających (w tym „dopalaczy”) wśród dzieci i młodzieży z miasta Grodkowa. Poniżej prezentujemy wyniki badań:

NARKOTYKI

* Pierwsze próby z narkotykami odbyło już 15% badanych uczniów. 82% deklaruje, że nigdy nie zażywali narkotyków czy środków odurzających.

* Inicjacja narkotykowa częściej dotyczyła chłopców: 18% z nich przyznało, że zażywali narkotyki. Wśród dziewcząt odsetek ten był na poziomie 12%.

* Jak można było również oczekiwać, odsetek uczniów, którzy przeszli już pierwszy kontakt z narkotykami, rośnie wraz z rodzajem szkoły. W szkołach podstawowych odsetek uczniów, którzy już sięgnęli po narkotyki wynosi 2%, w gimnazjach 9%, natomiast w szkołach ponadgimnazjalnych już 27% przyznaje, że doświadczył kontaktu z narkotykami.

* Wśród uczniów, którzy nigdy nie zażywali narkotyków, 74% nie planuje podjęcia takich prób w przyszłości. Chęć spróbowania narkotyków wyraziło 5% uczniów, natomiast aż 21% wahało się.

* 74% dziewcząt i 76% chłopców nie planuje spróbować narkotyków. Chęć sięgania po narkotyki deklarowało zaledwie 4% dziewcząt, ale już 7% chłopców. Odsetek „niezdecydowanych” wynosił 22% wśród dziewcząt i 17% wśród chłopców.

*Uczniowie szkół podstawowych byli najbardziej zdecydowani, jeśli chodzi o sięganie po narkotyki – 86% nie planuje tego zrobić. W gimnazjach ten odsetek wynosił 72%, a w szkołach ponadgimnazjalnych – 72%. Jednocześnie wśród najstarszych uczniów 9% chciałoby w przyszłości spróbować narkotyków, a 18% waha się. Wśród gimnazjalistów co prawda tylko 3% jest przekonanych, że chcą sięgnąć po narkotyki, ale aż 25% wybrało odpowiedź „nie wiem”.

*Inicjacja narkotykowa odbywała się przeważnie w wieku powyżej 15 lat – wg 46% uczniów. 39% miało wtedy 13 – 15 lat. Pozostałe kategorie były znacznie rzadsze.

W przypadku uczniów obu płci wiek sięgania po narkotyki to powyżej 13 lat. Przy czym można zauważyć, iż wśród dziewcząt 40% miało wtedy więcej niż 15 lat, tyle samo % 13- 15 lat. Dla chłopców natomiast te odsetki wynosiły odpowiednio 39% i 30%. Ponadto 14% dziewcząt zażywało narkotyki mając 10-12 lat, 9% chłopców – mniej niż 10 lat.

*Odpowiedzi uczniów z różnych rodzajów szkół wskazują na znaczne różnice. W szkołach podstawowych 43% uczniów, którzy spróbowali narkotyków, miało wtedy mniej niż 13 lat. W gimnazjach wiek inicjacji narkotykowej to w zdecydowanej większości – 63%, powyżej 15 lat. Natomiast uczniowie szkół ponadgimnazjalnych po narkotyki sięgnęli mając w większości więcej niż 15 lat – 46%.

* Miejsca inicjacji narkotykowej uczniów były bardzo zróżnicowane. Dla 24% było to podwórko, dla 21% impreza, dla 24% zabawa szkolna, a dla 17% - dyskoteka.

* Zdecydowanie przeważającym powodem, dla którego uczniowie sięgnęli po narkotyki, była ciekawość – twierdzi tak aż 85% uczniów. Dla 31% była to chęć lepszej zabawy, a dla 10% nuda. Kłopoty w domu i szkole, stres czy potrzeba przynależności do grupy to marginalne powody sięgania po narkotyki.

* Pierwszy narkotyk, po jaki sięgali uczniowie to zdecydowanie najczęściej marihuana (nazywana również „trawką” czy „ziołem”) – taką odpowiedź wskazało 36 uczniów. Znacznie rzadziej były to konopie indyjskie czy amfetamina:

Natomiast jeśli chodzi o obecną sytuację, 51% uczniów nie zażywa narkotyków. Pozostali najczęściej sięgają właśnie po marihuanę lub haszysz (44%), rzadziej alkohol z marihuaną (24%) czy amfetaminę (22%).

* Wśród uczniów, którzy zażywali narkotyki, 39% twierdzi, że zrobiło to tylko raz w życiu. 41% sięga po nie rzadziej niż raz w miesiącu, 11% kilka razy w miesiącu, a 9% nawet 2 razy w tygodniu i częściej.

* Uczniowie gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych sięgnęli po narkotyki tylko raz w życiu (60% gimnazjalistów i 42% uczniów szkół ponadgimnazjalnych) albo robią to rzadziej niż raz w miesiącu (odpowiednio 24%, 41%).

* 67% uczniów zażywających narkotyki nie odczuwa z tego powodu żadnych skutków. 6% przyznaje, że były one przyczyną problemów z policją, a po 8% ma czarne myśli, źle się czuje ze sobą czy ma problemy ze zdrowiem.

* Wśród dziewcząt 100% deklaruje, że nie odczuwa żadnych skutków zażywania narkotyków, ale jednocześnie 8% przyznało, że z tego powodu pojawiły się problemy z Policją. 65% chłopców nie odczuwa skutków zażywania narkotyków, natomiast po 7% chłopców ma problemy ze zdrowiem, źle się czuje ze sobą lub ma czarne myśli. *23% uczniów przyznaje, że narkotyki są dostępne w ich szkołach. 30% twierdzi, że ich szkoła jest wolna od narkotyków, a kolejne 44% uczniów wybrało odpowiedź „nie wiem”:

Natomiast w odsetek uczniów przyznających, że narkotyki są dostępne w ich szkole, rośnie wraz z rodzajem szkoły. W podstawówkach twierdzi tak 9% uczniów, w gimnazjach – 18%, natomiast w szkołach ponadgimnazjalnych 36%, że narkotyki są dostępne na terenie ich szkoły.

*Analizując zagadnienie miejsc, w których, zgodnie z przekonaniem uczniów, można zaopatrzyć się w narkotyki, wyraźnie rysują się dwie tendencje-rosnący odsetek uczniów twierdzących, że najlepszym miejscem na zakup narkotyków jest szkoła. Odsetek ten rośnie z 1% w szkołach podstawowych do 10% w szkołach ponadgimnazjalnych. Natomiast odsetek uczniów twierdzących, że można zakupu dokonać na podwórku rośnie z 6% w szkołach podstawowych do 16% w szkołach ponadgimnazjalnych.

* 60% badanych uczniów wyraża przekonanie, że narkotyków nie należy nawet próbować. 18% twierdzi, że jest to indywidualna sprawa każdego człowieka, a 15% ostrzega, że narkotyki uzależniają. 7% mówi, że „wszystko jest dla ludzi”.

*Chłopcy częściej niż dziewczęta przyznały, że narkotyków nie należy nawet próbować- odsetki wynosiły odpowiednio 61% i 56%. Odsetek uczniów twierdzących, że narkotyków nie należy próbować, jest najwyższy wśród najmłodszych uczestników badania – aż 70% uczniów szkół podstawowych wyraziło takie zdanie. W gimnazjach odsetek ten maleje do 64%, a w szkołach ponadgimnazjalnych – do 48%.

DOPALACZE

* Do zażywania „dopalaczy” przyznało się 8% uczniów. 64% twierdziło, że nigdy ich nie próbowało.

*Chłopcy wykazywali się częstszym kontaktem z „dopalaczami” – zażywało je 9% chłopców i 7% dziewcząt.

* Zażywanie „dopalaczy” nie jest zjawiskiem bardzo zróżnicowanym ze względu na rodzaj szkoły. Kontakt z nimi deklaruje 5% uczniów szkół podstawowych, 6% uczniów gimnazjów i 12% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Najmłodszy uczeń (59%), nie wie, co to w ogóle jest. Wśród gimnazjalistów brak wiedzy na ten temat deklaruje 60% uczniów, a w szkołach ponadgimnazjalnych – 70%.

* 42% uczniów, którzy zażywali „dopalacze”, zrobiło to raz w życiu. 37% czyni to rzadziej niż raz w miesiącu, 9% kilka razy w miesiącu, a 12% 2 razy w tygodniu i częściej.

*Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, którzy sięgnęli po „dopalacze” najczęściej zrobili to tylko raz w życiu – 56%. Młodszy uczeń rzadziej wybierał tę odpowiedź – 30% gimnazjalistów i 17% uczniów szkół podstawowych.

*Analiza odpowiedzi uczniów na pytanie o wskazanie znanych im „dopalaczy” pozwala stwierdzić, że są to substancje faktycznie znane niewielkiej części uczniów. Większość myli je z narkotykami czy napojami energetyzującymi, a nawet sterydami.

* Wśród uczniów 40% nie wie, czy „dopalacze” można kupić w ich mieście. 14% przyznaje, że mogłoby się tego dowiedzieć, a 9% zna miejsca, w których można kupić „dopalacze” – z czego 9% na terenie miasta.

* Trzech uczniów na czterech (72%) deklaruje, że nie używa „dopalaczy”, ponieważ są one tak samo szkodliwe jak narkotyki. 8% uczniów nie używa „dopalaczy”, ponieważ ich nie lubi, 4% ponieważ nie wie, gdzie je kupić. O bezpieczeństwie „dopalaczy” w porównaniu do narkotyków mówiło 2% uczniów:

We wszystkich rodzajach szkół przytłaczający odsetek uczniów twierdził, że „dopalacze” są tak samo szkodliwe jak narkotyki – od 89% w szkołach podstawowych, przez 79% w gimnazjach, do 80% w szkołach ponadgimnazjalnych.

* Uczniowie poszczególnych rodzajów szkół wskazywali na różne osoby, do których zwróciliby się po pomoc w przypadku problemów z alkoholem czy narkotykami. Uczniowie szkół podstawowych największym zaufaniem obdarzyliby rodziców (56%), gimnazjaliści – przyjaciół (50%), a uczniowie szkół ponadgimnazjalnych – po równo przyjaciół oraz specjalistów ds. uzależnień (po 44%).

II Podstawowe cele programu.

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie rozszerzaniu się narkomanii oraz problemom jej towarzyszącym na terenie Gminy Grodków.

Program będzie realizowany głównie poprzez profilaktykę.

Profilaktyka ma na celu:

1. Zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem narkotyków (prowadzenie działalności informacyjnej poprzez ogłaszanie danych na temat epidemiologii i działania placówek prowadzących działalność profilaktyczną; organizowanie kampanii edukacyjnych na temat problematyki narkomanii).

2. Wzrost zaangażowania społeczności lokalnych w działania profilaktyczne (wspieranie lokalnych inicjatyw działań profilaktycznych na terenie Gminy, szkół podstawowych, organizacji pozarządowych itp.)

3. Zintegrowanie działań profilaktycznych (młodzież , rodzice, wychowawcy) - wsparcie finansowe i merytoryczne programów profilaktycznych adresowanych do wszystkich zainteresowanych równocześnie: młodzieży, rodziców i nauczycieli.

4. Udostępnianie oferty terapeutycznej (współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami opiekuńczo – wychowawczymi dla dzieci i młodzieży)

III Założenia merytoryczne.

Podstawą prawną do podejmowania działań zapobiegających narkomanii są zadania określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

CEL STRATEGICZNY

PRZECIWDZIAŁANIE PROBLEMOM NARKOTYKOWYM W GMINIE GRODKÓW

Zadanie 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Edukacja osób z problemem narkotykowym w ramach uzyskiwania specjalistycznej pomocy.
2. Szkolenie osób, które pomagają uzależnionym w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów narkotykowych.
3. Upowszechnianie informacji dot. adresów instytucji i miejsc, gdzie można skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej w konkretnych sytuacjach życiowych – informator, ulotki,
4. Utrzymywanie stałego kontaktu i współpracy z poradnią uzależnień oraz ośrodkami terapeutycznymi.
5. Dofinansowanie do prawidłowego funkcjonowania placówek wsparcia dziennego - świetlic, Punktów Konsultacyjno – Informacyjnych.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

1. Udzielanie pomocy w ramach funkcjonowania Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego, zajmującego się informacją oraz pomocą prawną.
2. Tworzenie i finansowanie działalności placówek wsparcia dziennego - świetlic, Punktów Konsultacyjno – Informacyjnych.
3. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Poradnią Odwykową, Policją, Sądem, szkołami i organizacjami pozarządowymi w sprawach dotyczących zażywania narkotyków.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Realizacja w środowisku szkolnym programów profilaktycznych z zakresu uzależnień.
2. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów i psychologów.
3. Zakup i dystrybucja wśród różnych adresatów materiałów edukacyjnych: broszur, plakatów, czasopism, ulotek i innych przedmiotów o charakterze profilaktycznym.
4. Finansowanie posiłków i innych form dożywiania dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
5. Doposażenie miejsc do prowadzenia zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach konstruktywnego spędzania czasu wolnego.
6. Zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez organizowanie imprez kulturalno-oświatowych oraz wypoczynku o charakterze profilaktycznym.

Zadanie 4.

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

1. Wsparcie organizacji i instytucji podejmujących działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
2. Organizowanie szkoleń, konferencji, happeningów mających na celu zwiększenie świadomości, kompetencji i kwalifikacji osób podejmujących działania w obszarze przeciwdziałania narkomanii.

IV Podmioty współpracujące oraz współodpowiedzialne za realizację programu.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Komisariat Policji,
4. Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu „DORMED”,
5. Szkoły,
3. Organizacje pozarządowe.

V Finansowanie.

Działania podejmowane w związku z realizacją zadań określonych w niniejszym programie będą finansowane ze środków pochodzących z opłat na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 6 % planu dochodów w 2013r.